

Salgótarján a forradalomban III.

A Megyei Nemzeti Bizottság gyűlést hívott össze, amelyen részt vett a szovjet parancsnok is. Tájékozódni akart a zűrzavarban, viszont nem tudott kiigazodni. Talán azzal a meggyőződéssel jött, hogy Salgótarjánban, a Nemzeti Bizottság reakciós elemek gyülekező hada, akik a szocializmus felszámolására törekednek. A gyűlésen a felszólaló munkásság ismét elszántan állt ki a maga választotta Nemzeti Bizottság mellé és nem ismerte el a Munkás-paraszt Forradalmi Tanácsot. A szovjet parancsnok nem akarta elhinni, hogy a kiküldöttek, a munkások hangját képviselik. Hiába bizonygatták neki, hogy ők is kommunisták, de nem olyan kommunizmusról álmodtak, mint amit Rákosi hozott a nép nyakára. Végül azt ajánlották a szovjet parancsnoknak, hogy hívasson fel az utcáról bárkit és hallgassa meg azokat. Tolmácsát egy tiszt társaságában elküldte az utcára, hogy hozzanak fel egyszerű utcai embereket. A tolmács és a tiszt két harminc év körüli férfival tért vissza. A szovjet parancsnok anélkül, hogy a nevüket megkérdezte volna, azt kérdezte, hogy mi a foglalkozásuk. Mindkettő gyári munkás volt. Aztán azt kérdezte, hogy részt vettek-e a forradalomban. – „Igen, felelték, egyetértünk a forradalommal és mi is azért harcolunk, hogy szabadabb, jobb élet legyen, mint eddig – „Itt most két megyei tanács is működik, melyiket ismerik el törvényesnek?” – kérdezte a szovjet parancsnok. – „Amit mi választottunk, az a Megyei Nemzeti Bizottság, a másikat nem a nép választotta!” – mondták a munkások. – „Milyen párthoz tartoznak?” – kérdezett tovább a szovjet tiszt. – „Mi kommunisták vagyunk, itt az igazolványom – húzták elő a piros könyvecskét – de, ha maguk azért jöttek, hogy a magyar nép forradalmát leverjék, akkor máris széttépjük az igazolványunkat” – felelték indulatosan a munkások. – „Nem, mi nem akarjuk a forradalmat leverni, mi azért jöttünk, hogy megvédjük a szocializmust az imperialista ügynököktől” – mondta a parancsnok. – „Itt nincsenek imperialista ügynökök, nincsenek reakciók, itt munkások vannak és olyanok, akikben mi megbizunk nem kell minket védeni, megvédjük mi magunkat is” – heveskedett a felhívott két munkás. A munkásoktól kapott válasz megdöbbenetete a szovjet tisztet. Közölte, hogy nem kíván a magyar ügyekbe beavatkozni, ő csak a rendet kívánja fenntartani, amíg órájuk nem tüzelnek, amíg őket nem bántja senki, addig ők sem fognak senkit bántani. Ők semlegesek maradnak. De ez a semlegesség nem akadályozta őket abban, hogy le ne foglalják a középületeket, a sajtót és át ne adják a Munkás-paraszt Forradalmi Tanácsnak. A semlegességről, akár a demokráciáról is, nekik megvolt a külön fogalmuk. A semlegesség leple alatt, a rendfenntartás ürügyén kezdték összeszedni a fegyvereket és e célból a gyárakból tüzokat is szedtek.

Ilyen körülmények között a Megyei Nemzeti Bizottság munkája lehetetlenné vált, közben pedig a Kádár-kormány is tanácsadói szervvé csökkentette a forradalmi bizottságok hatáskörét, ezért szükséges volt egy új szerv felállítása. Miután a harc terhét most már egyedül a munkásság viselte, kézenfekvő volt, hogy az üzemek munkástanácsai hozzanak létre egy csúciszervet. A munkásta-

nácsok működését a kormány is törvényesnek ismerte el, így azt akadályozni, vagy éppen lehetetlenné tenni nem lehetett. A küldöttgyűlés elhatározta tehát, a megyei munkástanács megalakítását és a választógyűlés határidejéül november 21-ét tűzte ki.

A kitűzött napon összeültek a munkástanácsok kiküldöttjei, hogy megválasszák a megyei munkástanácsot. Mintegy kétszáz küldött jött össze. A megyei munkástanács elnökévé *Szabó Ervint*, a nagybátonyi munkástanács elnökét választották meg. Szabó Ervin 23 éves bányatisztviselő, kommunista párttag volt. Nagyapját 1919-ben, mint kommunistát az ellenforradalomban végezték ki, édesapja a második világháború alatt halt meg az illegális kommunista mozgalom szolgálatában. Szabó Ervin családi örökségképpen is a kommunista eszmék szolgálatában nőtt fel, az ő fiatal, idealista lelke azonban mást várt, mint amit kapott a kommunizmustól, így mérhetetlenül gyűlölte Rákosi zsarnokságát. A megyei munkástanács többi tagjai is feddhetetlen előéletű munkások voltak, akiket nem lehetett a múltból bármivel is vádolni. A Forradalmi Nemzeti Bizottság két tagját. Mlinarik Istvánt és Lénárdt Andort tanácsadótagként hívták meg a munkástanácsba, így az eszmei jogfolytonosság, az eredeti forradalmi célokhoz való hű ragaszkodás biztosított volt. A megyei munkástanács után megalakult a bányatröszt központi munkástanácsa is, amelynek elnöke *Szadvari Béla* lett, a fiatal bányaaknász.

Működött megyei szinten tehát egy Megyei Nemzeti Bizottság, amelyet a forradalom kiküldöttjei választottak, működött egy Megyei Munkás-paraszt Forradalmi Tanács, amelyet a volt sztálinista funkcionáriusokból összeverődött karhatalom állított össze és működött egy üzemi munkástanácsok által választott Megyei Munkástanács. A forradalmi bizottságokat a kormány csak tanácsadó testületként ismerte el, így még a Kádárt támogató Megyei Munkás-paraszt Forradalmi Tanács is csak tanácsadószerv maradt, a munkástanácsok pedig, a Megyei Munkás Tanács is elismert legális, egyetlen tényleges hatalmat bíró szerv lett. A rendőrhatalóságok, a közigazgatási szervek, a szovjet megszálló csapatok parancsnoksága is csak a munkástanácsokon keresztül tudtak a munkássággal, a néppel kapcsolatot találni.

A kormány leküldte a megyébe a Rákosiék által félreállított helyi származású, volt kommunista kádereket, azt remélve, hogy ezek éppen, mert Rákosi félreállította őket, még bírnak valami befolyással és van még a megyében tekintélyük. Lejöttek hát megdolgozni a megyét, *Oczel János*, volt megyei első titkar, *Cser Gyula*, a pártfőiskoláról, *Ladvánszky* rendőr ezredes, *Koltai* rendőr ezredes, *Pothornyik*, szakszervezeti vezető, akik kormánybiztosként dolgoztak a megye egy-egy területén. Kapcsolataik azonban nekik sem voltak, kénytelen-ségből a megalakult munkástanácsokkal kellett érintkezésbe lépniök. Hízslgően ismerték el az eddig jól végzett munkát. Szép szóval igyekeztek maguknak megnyerni a munkástanácsokat. Megindultak a tárgyalások, egyik értekezlet, gyűlés a másikat követte, de ezek eredményre nem vezettek. A Megyei Munkás Tanács követelése a változott körülmények között arra irányult, hogy megakadályozzák a sztálinisták visszatérését a hatalomba. A főbb követelési pontok a következők lettek:

1. Nagy Imre térjen vissza a kormányba, mert a nemzet bizalmát csak ő bírja.

2. A szovjet csapatok vonuljanak vissza a forradalom kitörése előtti állomáshelyeikre és ne avatkozzanak be a magyar belügyekbe.

3. A megyében minden hatalom a munkástanácsok kezébe összpontosuljon.
4. A közigazgatásban a megyei tanácsot válasszák újra és onnan a Rákosiék alatt exponált tagokat távolítsák el.

5. A karhatalmi alakulatokból (Kádár-huszárok) minden sztálinistát távolítsanak el, és a karhatalom, a rendőrség kötelékébe csak olyan személyeket vegyenek fel, akinek alkalmazását a Megyei Munkás Tanács jóváhagyja.

Ezek a követelések természetesen a pártbizottság számára, – amely a hátréből próbált irányítani – elfogadhatatlan volt. A kettős hatalom teljes lett. A fegyveres erők fölé a szovjet csapatok védelmében, a rendőrség élére Budapestről küldtek megbízható, kormányhű vezetőket. A rádió, az újság a napról napra erősödő pártbizottság kezébe került. A tömegek viszont hűen kitartottak a maguk választotta munkástanácsok és forradalmi bizottságok mellett. A párt és a kormányzervek mindent elkövettek, hogy Szabó Ervint, a Megyei Munkás Tanács elnökét megnyerjék maguknak. A munkásság rendíthetetlen kitartása erőt adott a vezetőknek is, hogy veszéllyel nem törődve, tovább küzdjenek a forradalom győzelméért. A munkástanács vezetőit Szabó Ervint, Steigerwald Ottót, Faragó Józsefet, a nagybátonyiakat, Jecsmenik Andort, Beda Józsefet, Kiss Istvánt nem lehetett megfélemlíteni. – A Megyei Munkás Tanács felvette a kapcsolatot a többi megyéssel és a Nagybudapesti Munkás Tanáccsal. Az ellenőrzést az egész vármegye területén a kezében tartotta. A párt a szovjet csapatokkal és a saját karhatalmával is tehetetlen volt. A munkástanácsok, hogy erejüket, elszántságukat megmutassák, hogy az előző üléseken hozott határozatokat végrehajtsák, november 30-ára a megyei tanács épületébe összehívtak egy küldöttgyűlést. A különböző szervezetek részéről 250–300 küldött jelent meg. Lelkes hangulatú, elszánt nagygyűlés volt. A legélesebben támadták a Kádár-kormányt és annak helyi képviselőit. A gyűlés Szabó Ervin javaslatára a következő követeléseket fogadta el:

1. Azt kívánjuk, hogy Nagy Imre maga mondja el az elmúlt hetek történetét, és amennyiben kiderül, hogy nem volt része az ellenforradalom megerősödésében, foglaljon helyet a kormányban.

2. A Megyei Munkás Tanács legyen a megye legmagasabb igazgatási szerve és ezt a kormány is ismerje el.

3. A karhatalom vezetői működjenek szorosan együtt a Megyei Munkás Tanáccsal, a fegyveres karhatalomnak csak azok legyenek a tagjai, akiknek politikai megbízhatóságát a munkástanács igazolja.

4. A megye munkássága nem ismeri el Laukó Györgyöt a megyei tanács elnökének, és követeli, hogy az Elnöki Tanács azonnal hívja vissza és helyére a munkástanács jelöltjét nevezze ki.

5. A megyei tanács végrehajtó bizottságát a bányák és üzemek küldötteiből, továbbá a járások paraszt képviselőiből egészítsék ki.

6. A megye munkássága tiltakozik Kádár János és Apró Antal legutóbbi beszédeinek türelmetlen hangja és egyes kitételei ellen. Nógrád megye munkássága dolgozni akar, nem ellenforradalmár, de csak olyan mértékben bízik a kormányban, ahogy a kormány bízik a munkásságban.

7. A megyei munkástanács vegye kezébe a sajtót, a rádiót és azt úgy vezesse, hogy a nép valóságghú tájékoztatást kapjon.

8. Az egész megye követeli, hogy oszlassák fel a karhatalom tiszti századát, mert annak magatartása és összetétele minősíthetetlenül rossz. Részegeskedő, kompromittált személyek, nyugtalanítják a lakosságot és a kormány tekintélyének is ártnak.

Ezután a gyűlés egy küldöttséget választott, amely a megye munkásságának követelését a kormány elé terjeszti. Kimondotta továbbá a gyűlés, hogy amennyiben a kormány és a helyi kormányképviselők a követeléseket nem teljesítik, úgy december 3–4-én általános sztrájkot hirdetnek meg és a már megindult munkát újból beszüntetik. A gyűlés hangulata izzott a munkások szenvedélyes kifakadásaitól. Amikor pedig a bányatrösztől megérkezett egy újabb küldöttség és azokat a karhatalom nem engedte be az épületbe, a hangulat robbanóvá vált. A munkások viszonzásképpen a párt funkcionáriusait zavarták ki a gyűlésről. Ezt már nem tudták szó nélkül tűrni és a szovjet csapatok igénybevételével a gyűlést feloszlatták. Fegyveres erőnk nem volt, nekünk is távozni kellett a gyűlésről. A megyeház nagykapuján kijövet, fényképező- és filmfelvevő gépek kattogtak, fényképezték az ellenállásban résztvevőket.

A Megyei Munkás Tanács és a Megyei Nemzeti Bizottság a székhelyét ismét áttette az acélgyárba. Ez a gyár lett az ellenállás utolsó fészke. A gyár munkástanácsa, *Trezsnyik Ferenc*, a tanács elnökének vezetésével mindent elkövetett azért, hogy a harcot a gyár karhatalmi védelmével, valamint a megye forradalmi vezetőinek a munkásságra támaszkodottan tovább lehessen folytatni. A pártbizottság látta, hogy a munkástanácsokat megnyerni nem tudja, ezért támadásba lendült a forradalmi bizottságok és a munkástanácsok vezetői ellen. Röplapokon támadták a forradalmi szervezetek vezetőit és egyes munkástanácstagokat. Nem riadtak vissza a rágalmozásoktól sem. Senki sem hitt azonban ezeknek a röplapoknak. A megyei munkástanács sem maradt tétlen. Újságot sokszorosítottak, röplapokat terjesztettek. Íme a röplapok címei: „Mi a teljes igazság?”; „Válasz három röpcédulára”; Munkástanács-tájékoztató”.

A pártbizottság most már elhatározta, hogy letartóztatásokkal félemlíti meg az ellenállás vezetőit. December elsején, hajnalban, a karhatalmisták a rendőrség megbízható embereivel karöltve, letartóztatják a nemzeti bizottság legaktívabb négy vezetőjét: Mlinarik István elnököt, Lénárdt Andort, Kecskés Károlyt és dr. Garamvölgyi Antal elnökségi tagokat. Mindannyiukat a rendőrfőkapitányság épületébe szállították. A fogdák üresek voltak, az őrszemélyzet az előírásnak megfelelően járt el, mindent elszedtek tőlünk, amivel magunkban kárt okozhattunk volna. A letartóztatásnak gyorsan híre terjedt. A pedagógusok javaslatára tüntető felvonulást rendeztek, a rendőrség épülete előtt. A hangulat a városban megint feszültté vált. A megye minden területéről érkeztek a letartóztatások elleni tiltakozások... A rendőrség, hogy elkerülje a helyzet teljes kiéleződését, a letartóztatott vezetőket szabadon bocsátotta. A november 30-án megválasztott küldöttség közben elutazott a fővárosba, hogy a kormánynak is előterjessze a november 30-ai követeléseket. A Megyei Munkás Tanács szétküldte a december 3–4-ére a sztrájkfelhívást. Elkészült arra, hogy sem a kormány, sem a helyi szervek nem teljesítik követeléseiket. Valóban: választ nem kaptak a követelésre. A meghirdetett sztrájk december 3-án kezdetét vette. Nemcsak Salgótarjánban, hanem az egész megyében teljes volt a sztrájk ezen a napon. Egyébként is Salgótarján területén kívül a kádáristák hatalma még nem volt érezhető. Mindenütt azonban rend és fegyelem uralkodott, a hatalom a forradalmi bizottságok kezében volt. Balassagyarmaton nem is kísérletezett senki, hogy a hatalmat a városi forradalmi bizottság kezéből kivegye. Balassagyarmat az egész forradalom alatt meg tudta az arany középutat tartani. *Dr. Daroczy Gusztáv* ügyvéd és *Magyar Pál* ügyvéd vezetése alatt a forradalmi bizottság nem engedte, hogy a forradalom akár jobbra, akár balra csússzon. Csak

a megye székhelyén folyt változatlan hevességgel a harc, a vér nélküli háború a hataloméért.

A sikeres sztrájk megdöbbsentette a Kádár-kormány helyi exponenseit, a forradalom vezetőit pedig a siker további harcra ösztönözte. Igaz, éjszaka már egyetlen forradalmi vezető sem mert otthon aludni, hisz pontos értesüléseik voltak a letartóztatandók névsoráról.

December 5-én a munkástanács Nagybátonyban gyűlést hirdetett, amelyre meghívták a szovjet parancsnokság vezetőit, a kormányküldötteket, a pártbizottságot, hogy személyesen hallják, mit követel a munkásság. Ez a gyűlés nem a küldöttek gyűlése volt, hanem a nagybátonyi bányászok tömeggyűlése. De ez is meggyőzte a kormányküldötteket arról, hogy pusztán csak szóval, nem nyerhetik meg a tömegeket. A pártbizottság és a kormányküldöttek elhatározták hát a forradalmi erőkkel való leszámolást. Csak a megfelelő alkalomra vártak. December 7-én, éjjel letartóztattak Kisterenyéről két munkástanácstagot, *Gaal Lajost* és *Vicián Tibort*.

A letartóztatás híre futótűzként terjedt el a bányászok között. De más bányákból is elindultak a bányászok Salgótarjánba. A hírre, hogy jönnek a bányászok, a salgótarjáni gyárak is megmozdultak, majd iskolák, hivatalok csatlakoztak a tüntetőkhez.

1956. december 8-án délelőtt 11 órára már mintegy 10 ezerre tehető tömeg gyűlt össze a megyei tanács és a szomszédos megyei főkapitányság épülete előtt.

A tömeg követelte a két letartóztatott munkástanácstag azonnali szabadon bocsátását. Az épületeket szovjet tankok őrizték. A megyei tanács épülete előtt félkörben *Darázs István* karhatalmi százada helyezkedett el, amely géppisztolyokkal fegyvereztek fel, az épület előtt egy golyószórót is felállítottak, a MÁVAUT személyszállító kocsijai az épület két végén barikádokat képezve zárta le az utat. A tömeg teljesen fegyvertelen volt, támadószándék nem vezette az embereket, csak egyet követeltek, hogy a letartóztatott munkástanácstagokat engedjék szabadon. A rendőrség parancsnoka és a szovjet parancsnok többször is felszólította a tömeget, hogy válasszanak egy küldöttséget, a tömeg pedig oszoljon szét. A küldöttséggel hajlandók tárgyalni, de csak abban az esetben, ha a rend helyreállt. A tömeg hallani sem akart a feloszlatásról addig, amíg a foglyokat szabadon nem bocsátják. Mind erősebb és erősebb lett az egybegyűltek hangja. A rendőrpapancsnokra, a karhatalmistákra, a Kádár-huszárokra átkokat szórtak, leköpködték őket, hazaárulóknak nevezték. A hangulat egyre fenyegetőbbé kezdett válni.

Elérkezett a megfelelő pillanat a leszámolásra. A meghátráló rendőrség, ha újból enged a tömeg követelésének és szabadon bocsátja a letartóztatott munkástanácstagokat, ez újabb győzelmet jelent a forradalmárok számára. Ha viszont most fegyverhasználatat kényszerítik a tömeget a feloszlásra, ez a Kádár-hívek győzelmét jelenti. A karhatalmisták viszont saját szakállukra nem cselekedhettek. A forradalom elleni harcot ugyanis a régi, magas beosztású funkcionáriusoknak az a csoportja vezette, amely „Szocialista Munkáspárt” néven szerveződött újjá. A döntés itt is a megyei pártbizottság kezében volt. És döntöttek.

A megyei tanács épülete mögött egy lövés hangzott el, eldőrdült a tűzjel, a tűzparancs kiadására. A szovjet tankok fegyverei szólaltak meg először, a levegőbe lőttek. A tömeg megmozdult, elhangzottak a bátorító szavak: „Ne féljtek! Csak a levegőbe lőnek, nem merik megtenni, hogy belénk lőjenek!”

A tömeg megindult, hogy leszerelje a karhatalmistákat, pusztá kézzel indultak a fegyverek ellen. Megszólaltak a karhatalmisták géppisztolyai is. Ők nem a levegőbe lőttek. Pillanatok alatt sebesültek jalkiáltásai, segélykönyörgései töltötték be a levegőt. A tömeg nagy része hasra vágódott, mások hanyatt-homlok menekültek és menedéket kerestek a teherautók között. A pánik óriási volt. Csak pár pillanattig tartott az egész és közel kétszáz halott és sebesült maradt a vérfürdő színhelyén. Férfiak, asszonyok, gyerekek, munkások és tisztviselők között a halál nem válogatott. Ahogy a forradalomban, a nép minden rétege képviseltette magát, úgy itt, a forradalom hősi halottai között is képviselve volt minden osztály. A megye kórházai megteltek sebesültekkel, a vérfelajánlás olyan nagy volt, amilyen csak egy ilyen megmozdulásnál lehetett. A következő napokon pedig csendben csak a hozzátartozók jelenlétében, szinte titokban kellett eltemetni a halottakat, hiszen egy „szabad temetés” újabb megmozdulás oka lehetett volna.

A megyében a párt azonnal megkezdte a propagandát az események megmagyarázására. Az eseményeket elferdítették. Minden felelősséget a Megyei Nemzeti Bizottságra és a megyei munkástanácsra háritották. Személy szerint is felelőssé Szabó Ervint, Mlinarik Istvánt, Lénárdt Andort, Kecskés Károlyt és e sorok íróját tették.

Egy munkástanács-küldöttség éppen Budapesten volt, hogy részt vegyen a Nagybudapesti Munkás Tanácsnak e napra, december 8-ra összehívott küldöttgyűlésén. A nagybányai munkástanács azonnal érintkezésbe lépett Pesttel. A Nagybudapesti Munkás Tanácsban éppen arról kellett dönteni, hogy a továbbiakban milyen magatartást tanúsítsanak a Kádár-kormánnyal szemben: a sztrájk folytatásával, vagy a körülményeknek megfelelően, más eszközök igénybevételével harcoljanak tovább. E tárgyalás közepette érkezett a vérengzés híre Salgótarjánból. A munkástanácsok kiküldöttjeiből óriási felháborodást váltott ki Kádárék sortüze. Az események, a nagybudapesti tanács döntésekor óriási súllyal rendelkeztek, még azokat is harcra ingerelték, akik már hajlottak a békés kibontakozás keresésére.

Salgótarjánban további ellenállásra nem volt lehetőség. A vezetők egy része a nyugati világ felé kereste a menekülést, másik része otthon húzódott meg. Az acélgyárat megszállta a szovjet csapat, a gyári nemzetőrséget leszerelték, a nagybányai nemzetőrség Jecsmenik Andor vezetésével behúzódott a Mátrába. A pásztói fiatalok vállalkoztak még egy szabotázsakcióra. Felrobbantották a Hatvan–Salgótarján vasútvonal egyik hídját. A híd felrobbant, de a fiatalok életükkel fizettek tetteikért. A statáriális bíróság mind a négyüket halálra ítélte és azonnal ki is végeztette.

Kezdetét vette a megyében is a megtorlás. Salgótarjánban, Balassagyarmaton és a falvakban megindultak az őrizetbe vételek. A munkástanácsok vezetőit és a forradalmi bizottságot bíróság elé állították. A tagok nagy részét azonban bírósági eljárás nélkül a rendőrségeken elszenvedett bántalmazások után internálták. A megtorlást a Rákosi-éra volt ÁVH-s tisztjei vezették, akik lassan előbújtak, visszatértek rejtekhelyükről. A megtorlást azok végezték, akik ellen a forradalom dühe irányult. A letartóztatások, vallatások módszere pedig ugyanaz volt, mint a Rákosi-időkben.

Az internáltak és elítéltek számáról nincs pontos adatunk, de mintegy négyszázan lehettek a vármegyében, akiket internálótáborokba és börtönbe hurcoltak. Kezdetben nyilvános tárgyaláson akartak ítélni a forradalomban részt

vett vezetők ellen indított politikai perekben, később azonban titokban folytattak és az ítéleteket sem hozták nyilvánosságra.

Négy nagyobb csoport ellen hoztak ítéletet.

Az első csoporthoz tartoztak a Megyei Nemzeti Bizottság elnökségi tagjai. Az első tárgyalás nyilvános volt, másodfokon azonban a nyilvánosság kizárásával hozták meg az ítéletet. Ebben a perben másodfokon Mlinarik Istvánt (távollétében) halálra, Lénárdt Andort életfogytiglani börtönre, dr. Garamvölgyi Antalt (távollétében) tizenöt évi, Kecskés Károlyt (távollétében) tizenkét évi, Szartorisz Kálmánt tizenkét évi, Kovács Jánost (távollétében) nyolc évi, Bajtai Jenőt két évi börtönre ítélték.

A második csoportban a munkástanács vezetői felett ítéleztek. Szabó Ervin elnököt nyolc évi, Jecszenik Andort hét évi, Beda Józsefet nyolc évi, Kiss Istvánt két és fél évi, Szadvári Bélát két évi börtönre ítélték.

A harmadik csoportba tartoztak az acélgyár munkástanácsának és a nemzetőrségnek a vezetői és a tagjai. Ebben a perben súlyosan elítélték: Trezsnik János elnököt, Hadady Rudolfot, Hars Lászlót, Steigerwald Ottót, dr. Magos Bélát, Girtli Emiliát és társaikat.

Az acélgyári nemzetőrség tagjait fegyverrejtegetés címén katonai bíróság elé állították. A katonai bíróság súlyos ítéleteket hozott: Marton Imre tizenöt évi, Ponyi Gyula, Juhász Attila, Ponyi József és Mede Lajos tízévi, Óvári János tizenkét évi, Berecz Dezső öt évi börtönbüntetést kapott. Az elítéltek közül öt fiatalkorú volt.

Igen súlyos ítéletek születtek a balassagyarmati, szécsényi, a pásztói, a rétsági járás és egyes községek forradalmi bizottsági vezetői ellen is. A balassagyarmati forradalmi bizottság elnökét, dr. Daroczy Gusztávot nyolc évre, dr. Magyar Pált elsőfokon halálra, majd másodfokon nyolc évi börtönre ítélték, hasonló kisebb-nagyobb büntetést kaptak a többi vezetők is, akiket név szerint felsorolni nem is lehet.

Nógrád megye népe súlyos áldozatot hozott a forradalom győzelméért.

Salgótarján város és a szénmedence munkássága hősi harcban tett hitet a szabadság eszménye mellett, az ország szabadságáért, függetlenségéért vívott harcban, méltók maradtak az őseikhez. Szécsény, Romhány után Salgótarján is beírta nevét a magyar szabadságharc történetébe.

A nép nem felejt, hű marad eszméihez és hű marad azoknak emlékéhez, akik a szabadságért vérüket áldozták.

VÉGE